

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по Технически науки за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – гр. Бургас

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по Технически науки на 16.09.2016 г. (Протокол № 29) и на 24.11.2017 г. (Протокол № 30) по Искане вх. № 589/27.07.2016 и 688/27.10.2017 г.

На заседание, проведено на 27.04.2018 г. (Протокол № 12), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 25.01.2018 г. (Протокол № 2).

Експертната група, в състав:

1. проф. д-р Кирил Карагъзов – ВТрУ “Т.Каблешков”- ръководител
2. доц.д-р Борислав Дамянов - ТУ – София
3. инж. Илиян Бойчев – докторант, ТУ-Варна

Наблюдаващ процедурата член на ПКТН: проф. д-р инж. Детелин Василев.

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода 19.04 - 20.04.2018 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Налична е Стратегия за развитие на Университет "Проф. д-р Асен Златаров" – Бургас, 2015-2019 година. Развитието на ПН 5.5 се извършва съгласно формулираните в тази Стратегия: мисия, основна и специфични цели, административно-управленска дейност, образователна дейност, научноизследователска, научно-производствена и учебно-производствена дейности. Стратегията за развитието на ПН 5.5 е в съответствие с българските и европейските документи за развитие на висшето образование и транспорта, отнасящи се за периода 2014-2030 г.

Налични са стандарти и правила за периодична самооценка и външна оценка за качеството на обучението по специалността от ПН 5.5.

Функционирането на образователните програми от професионално направление 5.5 „Транспорт, корабоплаване и авиация“ може да се проследи на разработените официални WEB – страници

Във Факултета по технически науки има правила за разработване на собствена документация по управление на качеството. Управлението на качеството се осъществява на ниво „катедра“ и на ниво „факултет“. Формирането на направленията е съобразено с мненията на работодателите за профил на компетентност на завършващите студенти. Съблюдаването на изискванията на пазара на труда позволява бързата реализация на завършилите в професионалното направление ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“

Налице е организация за управлението на качеството на учебния процес. Оценява се активността на преподавателския състав, включваща участието в научноизследователските дейности на ПН, аудиторната и извънаудиторна работа със студентите, както и обучението на студенти и докторанти на чужд език.

В Университета е утвърден Етичен кодекс и функционира Етична комисия, като се декларира спазването на правилата на етичния кодекс и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Разработването на програмите и учебните планове за специалностите от ПН 5.5 „Транспорт, корабоплаване и авиация“ за ОКС „Професионален бакалавър“, „Бакалавър“ и „Магистър“, е извършено в съответствие с изискванията и стандартите. Професионалните, общите и специфичните компетенции са определени като области от знания, умения и поведения и съответстват на получаваната подготовка и квалификация. Областите на реализация са оповестени на страницата на катедра „Техника и технологии в транспорта“ и на страницата на Техническия колеж.

Параметрите на действащите учебни планове са в съответствие със законодателството по ЗВО.

Учебният план за всяка ОКС е съобразен с изискванията за хорариум и продължителност на обучение за съответната ОКС и форма на обучение по действащия ЗВО и Системата за натрупване и трансфер на кредити.

Академичният състав от професионалното направление поддържа активни контакти с потребителите на кадри.

Налична е система за оценяване качеството на учебните програми по ПН 5.5 във Факултет по технически науки и Технически колеж в Университета.

Разработена е „Университетска система за проверка и оценка на знанията, уменията и компетентностите на студентите“.

Университета прави сравнителни анализи на подобни програми в страната и чужбина и подобрява учебните планове в съответствие с актуалното състояние и нуждите на пазара. Правят се допитвания до завършили и реализирани студенти и потребители на кадри.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Учебните планове за ОКС „Професионален бакалавър“, „Бакалавър“ и „Магистър“ са разработени съгласно изискванията на съответната ОКС за брой кредити и минимален хорариум. В катедрите е налице учебна документация за сродни специалности у нас и в чужбина.

За професионалната подготовка на студентите са налични информационни продукти, като се стимулира творческата активност на студентите в практическите занятия. Сключени са договори за провеждане на учебни практики и производствени стажове във фирми и организации.

В университета се наблюдава заинтересованост и удовлетвореност на студентите.

В университета публично са оповестени методи за оценяване на постиженията на студентите в учебните програми чрез информационни пакети. Извършва се периодичен анализ за резултатите от постиженията на студентите от изпитните сесии, набелязват се мерки за коригиращи дейности и подпомагане на студентите.

В Университет „Проф. д-р Асен Златаров”-Бургас са налични методи за обработка на жалби на студентите и по - нататъшното им отработване.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

В професионално направление 5.5 и специалностите от него са утвърдени правила за академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на студентите в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища и европейските програми за образование и обучение, предимно чрез програма “Еразъм+“.

За признаване на придобито висше образование се прилагат процедури и правила, регламентирани в „Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени степени на обучение в чуждестранни висши училища”.

Участието на студентите в научноизследователски проекти и разходването на държавната субсидия са регламентирани по документите „Правилник за организиране и провеждане на научноизследователската и производствена дейност” и в „Система за конкурсно-проектно финансиране на научна и художественотворческа дейност”.

Реквизитите на дипломата за завършено образование в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" съответстват на изискванията по държавните и европейски стандарти.

Наличен е център за кариерно развитие и "Алумни" сектор, работещ чрез анкетни форми.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

В Университет "Проф. д-р Асен Златаров" са налице публично оповестени вътрешни правила за развитие на академичния състав и неговото атестиране. Преподавателският състав, водещ обучението по ПН 5.5, притежава необходимата научно-теоретична и методико-приложна квалификация.

Сключени са договори за осъществяване на мобилност на преподавателите, водещи обучението по ПН 5.5.

Общият брой на профилиращите дисциплини в учебния план от 2016 г., за специалност „Транспортна техника и технологии”, ПН 5.5 за ОКС „професионален бакалавър” е 20. Броят/относителният дял на профилиращите дисциплини, водени от преподаватели на първи ОТД е съответно – 13/65 %. Относителният дял на профилиращите дисциплини, водени от преподаватели на втори ОТД е 7/35 %.

Общият брой на профилиращите дисциплини в учебния план от 2016 г., за специалност „Техника и технологии в транспорта” , ПН 5.5 за ОКС „бакалавър” е 24 .

Броят/относителният дял на профилиращите дисциплини, водени от преподаватели на първи ОТД е съответно – 19/79,1 %. Относителният дял на профилиращите дисциплини, водени от преподаватели на втори ОТД е 5/20,9 %.

Общият брой на профилиращите дисциплини в учебния план от 2016 г., за специалност „Техника и технологии в транспорта” , ПН 5.5 за ОКС „магистър” е 24 . Броят/относителният дял на профилиращите дисциплини, водени от преподаватели на първи ОТД е съответно – 20/83 %. Относителният дял на профилиращите дисциплини, водени от преподаватели на втори ОТД е 4/17 %.

Университетът има сключени 35 двустранни споразумения по програмата „ЕРАЗЪМ+” с 12 държави.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската дейност в професионално направление 5.5 „Транспорт, корабоплаване и авиация” е съобразена с изискванията на: Закон за висшето образование; Правилник за дейността на Университет „Проф. д-р Асен Златаров”; Закон за насърчаване на научните изследвания.

Научноизследователската дейност на преподавателите, докторантите и студентите от ПН 5.5 се финансират основно от: Държавния бюджет със средства, отпускани целево за присъщата на държавните висши училища научна и художествено-творческа дейност съгласно Наредба № 9 на МОН; национални програми; програми на Европейския съюз; други източници.

Въведена е съвременна електронна система за справка за научната публикационна дейност. За всеки преподавател от Университета в електронен вид са посочени неговите публикации, участие в проекти и др.

Брой преподаватели, брой проекти в ПН 5.5 през последните 5 години: 25 преподаватели, 16 проекта.

Брой проекти по фонд НИХТД с участие на студенти от ПН 5.5 „ТКА” – 5;

Брой студенти/докторанти, участвали в проекти по фонд „НИХТД” – 23;

Брой доклади на студенти/докторанти в Студентската научна сесия – 2/3.

Брой защитили докторанти на един хабилитиран преподавател:

1. Научни публикации, вкл. и на електронен носител, (монографии, студии, глави от книги, отпечатани в страната и чужбина) на преподаватели на ОТД: 21 бр.

2. Научни публикации, включително и на електронен носител, (статии) на един преподавател на ОТД през последните 7 години вкл.:

Публикации в чуждестранни реферирани издания: 279 бр.

Публикации в национални реферирани издания: 266 бр.

Публикации в сборници на научни форуми: 111 бр.

Общият брой на публикациите е 656.

Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител, през последните 7 години за преподаватели на ОТД: 14 бр.

Университетската библиотека осигурява свободно достъпно информационно-библиографско обслужване на студенти и преподаватели чрез няколко бази от данни:

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава“

За обучението на студенти в ПН 5.5 „Транспорт, корабоплаване и авиация” в ОКС „Професионален бакалавър”, „Бакалавър” и „Магистър” е предвидена материална база, разположена в четири учебни корпуса. За провеждане на лекции и семинарни упражнения се осигуряват над 15 зали с обща площ над 1200 кв. метра и 500 работни места. Налице е обезпеченост на практическите упражнения с лаборатории и оборудване с над 100 работни места, на площ от 1613 кв. м. Лабораторната площ за изследователска дейност на преподавателите от професионалното направление, които са на основен трудов договор към Университета, е 994 кв.м. На един преподавател се падат 33,9 кв. м.

Студентите имат достъп до информационните ресурси на: Център за дистанционно обучение; Кариерен център; Университетска библиотека.

Общият фонд на четирите библиотеки, според книгите за движение на фонда, считано към 31.12.2016 г., възлиза на 253 459 инвентарни единици. От тях близо 1200 тома са по техника и технологии от областта на транспорта, а по общо-техническите дисциплини – 5043 тома.

Създаден е Център за дистанционно обучение (ЦДО).

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

В Университета периодично се следи:

- профилът на студентската популация;
- развитието, успехът на студентите и процента на отпадналите;
- студентското удовлетворение от програмите;
- учебните ресурси и наличната подкрепа за студентите;
- кариерното развитие на завършилите;
- информация за оценката на потребителите за подготовката на завършилите специалността.

По ежегоден План-график се провежда одит на Университетската система за оценяване и поддържане на качеството.

Съществува функционираща система за връзка с алумни. Относителният дял на реализиралите се/постъпили на работа/ през последните 5 г. от общия брой на завършилите специалисти е над 75 %.

Налице е действаща база от данни, включваща съдържанието на сродни образователно-квалификационни степени в ПН и по сродни специалности във водещи висши училища у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Образователните дейности по ПН се документират и популяризират: анализ в катедрите; проверки при одитите; в годишните доклади на Декана за състоянието на Факултета по технически науки и в годишния доклад на Ректора за състоянието на Университета.

Налице е актуална и пълна информация за ПН на Web-страницата на Университета като периодично се обявяват условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, които предлага професионалното направление.

Налице са наръчници, пътеводители на студентите, правилници, методически пособия и др., даващи обстойна и задълбочена информация за „жизнения” цикъл на обучението на студентите.

Популяризирането на научноизследователската дейност на обучаваните в ПН 5.5, се осигурява чрез:

осъздаване на научни, проблемни и творчески групи, ръководени от хабилитирани преподаватели и от такива с ОНС "Доктор", които периодично представят резултатите от своята работа на научни форуми;

оактивното им включване в екипи на научноизследователски проекти;

оразработване и публикуване на самостоятелни и съвместни трудове с преподавателски участие в научни форуми.

На Web страницата на университета в раздел „Еразъм +“ са дадени ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА за организацията, администрирането и управлението на дейностите по програма ЕРАЗЪМ +, където са оповестени условията за мобилност на студенти, преподаватели и административен състав.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

Съществува ефективна система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес, включващ: регулярен мониторинг и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии при обучението по ПН 5.5.

След провеждане на анкети със студентите, същите се обработват и се вземат необходимите мерки за подобряване на успеваемостта им.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

По ПН 5.5 регулярно се осъществяват процеси на самооценки и външни оценки за специалностите „Техника и технологии в транспорта“, ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ и „Транспортна техника и технологии“, ОКС „професионален бакалавър“.

Използват се новаторски практики в обучението свързани с цифровизацията на работните материали и внедряване на системи като Moodle и Black board. Поддържат се собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление, внедряване на съвременни информационни технологии за проверка и оценяване знанията на студентите, изучаване на конкурентната среда, изучаване на възможностите за реализация на студенти, чрез изучаване състоянието на пазара на труда и тенденциите на промените в него, обмен на преподаватели.

С цел получаване на обратна информация за постиженията на студентите, в състава на държавните изпитни комисии се канят потребители на кадри.

Резултатите, свързани с усъвършенстване дейността на ПН 5.5 са представени в „Доклад за изпълнение препоръките на НАОА“ за ОКС „Професионален бакалавър“, ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“. препоръките се анализират, обработват и прилагат.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **27.04.2018 г.**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионални направления по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по Технически науки взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – гр. Бургас, на основание обща оценка: 8,54 (осем цяло и петдесет и четири стотни), редовна и задочна форми на обучение за образователно-квалификационни степени

„професионален бакалавър” по:

Транспортна техника и технологии;

„бакалавър” по:

Техника и технологии в транспорта;

„магистър” по:

Техника и технологии в транспорта.

2. Срокът на валидност на акредитацията е ПЕТ години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионалното направление 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – гр. Бургас, както следва:

за ОКС „професионален бакалавър“ – 130 студенти, редовна и задочна форми на обучение;

за ОКС „бакалавър“ – 120 студенти, редовна и задочна форми на обучение;

за ОКС „магистър“ – 60 студенти, редовна и задочна форми на обучение;

Общо за професионалното направление – 310 студенти.

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: съществено съответствие.

Постоянната комисия по Технически науки формулира следните **препоръки:**

1. Да продължи модернизацията на материалната база със съдействието на бизнеса.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

2. Да продължи политиката за привличане и кариерно израстване на собствен академичен състав.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Председател на ПКТН : .....

(проф. д-р инж. Р.Иванов)